

SYKEN ohje karhun ja ilveksen metsästäjälle ('CITES-ohje')

Kaikkeen karhuun ja ilvekseen liittyvään kaupalliseen toimintaan vaaditaan Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) myöntämä myyntilupa eli ns. EU-todistus. Ilman EU-todistusta karhun ja ilveksen *ostaminen, ostajaksi tarjoutuminen, hankkiminen kaupallisiin tarkoituksiin, kaupallisessa tarkoituksessa näytteille asettaminen, käyttö taloudellisessa hyötymistarkoituksessa ja myynti, hallussapito myyntiä varten, myytäväksi tarjoaminen tai myymistä varten kuljettaminen* on kiellettyä. Lupavaatimus koskee sekä vastakaadettuja yksilöitä että ns. vanhoja yksilöitä ja esineitä.

EU-todistusvaatimus koskee kokonaista karhua ja ilvestä, niiden osia ja niitä sisältäviä tuotteita. EU-todistus on voimassa joko Suomessa tai koko EU:n alueella. Todistuksen voimassaoloehdot on kirjattu EU-todistukseen.

Vain todistukseen kirjattu haltija voi myydä siinä kuvatus karhun tai ilveksen, sen osat tai sitä sisältävät tuotteet, ellei todistuksessa toisin sanota.

Jos uusi omistaja haluaa myydä karhua tai ilvestä eteenpäin, on hänen haettava uusi EU-todistus omiin nimiinsä. Hakemukseen liitetään alkuperäinen vanha EU-todistus sekä kauppakirja tai muu luovutusasiakirja, joilla todistetaan laillinen hankinta.

Samat määräykset koskevat myös seuraavia Suomessa esiintyviä riistalajeja: sutta ja saukkoa.

Näin haet SYKEstä karhulle tai ilvekselle myyntiluvan/EU-todistuksen:

Täytä esitäytetty EU-todistushakemus (esitäyttö on tehty oletuksella, että metsästäjä itse – saaliin ensimmäisenä omistajana – myy pyytämänsä saaliin lihaa tai muita osia)

1. Myytävälle lihoille täytetään erillinen hakemuslomake, sillä lihoille myönnetään oma EU-todistus.
2. Muut myytävät tai muulla tavalla kaupallisesti hyödynnettävät osat voi kirjata yhdelle hakemuslomakkeelle, jolloin SYKE myöntää niille yhden yhteisen EU-todistuksen. Kaikki myytävät osat on lueteltava hakemuksessa (esim. talja, kallo, siitinluu, jne.). Vain EU-todistuksessa mainitut ja kuvatut osat saa myydä. Jos haluat jokaiselle osalle oman EU-todistuksen: täytä yksi hakemuslomake kutakin osaa varten. Yksi EU-todistus maksaa 50 euroa, kielteinen päätös on samanhintainen.
3. Liitä hakemukseen kopio Suomen riistakeskuksen myöntämästä ”poikkeusluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin todistuksesta” (jatkossa Suomen riistakeskuksen saalistodistus).

Hakemuslomakkeen täyttö:

1. Sähköisen lomakepohjan voi tallentaa omalle koneelle täyttöä varten tai tulostaa ja täyttää käsin.
2. Kohta 1 (hakija): hakijan nimi ja täydelliset yhteystiedot. Jos hakija on muu kuin Suomen riistakeskuksen saalistodistuksessa saaliin saajaksi mainittu henkilö, on hakemukseen liitettävä
- valtakirja saaliin saajalta, josta selviää, että hakijalla on oikeus myydä metsästetty eläin, tai
- muu pätevä selvitys eläimen omistussuhteista.
Lupaviranomainen SYKE ei voi tietää eri seurojen sopimista omistussuhteista liittyen eläimen ruhoon ja muihin osiin, joten jos ei muuta ilmoiteta, oletamme, että saaliin saajaksi merkityllä on oikeus päättää eläimen myynnistä.
3. Kohta 1: hakijan henkilötunnus (tai Y-tunnus) laskutusta varten.
4. Kohta 4 (yksilöiden kuvaus): mahdollisimman tarkka kuvaus myytävästä tavarasta/myytävistä osista. Esim. taljasta mahdolliset erityistuntemerkit sekä maininta ovatko kynnet ja/tai kallo kiinni taljassa.
5. Kohta 5 (nettopaino): myytävän lihan kilomäärä (vain lihanmyyntihakemukseen).
6. Kohta 6 (määrä): myytävien osien lukumäärä (ei koske lihanmyyntihakemusta).

(käännä)

7. Kohta 20 (lisätiedot): Kirjaa tähän lihanostajan nimi ja yhteystiedot (jos lihat myydään yhdelle ostajalle ja ostaja on tiedossa). Jos lihat myydään erissä, tai ostajia on useita, ilmoitetaan lihanostajien nimet, yhteystiedot ja myyty lihamäärä välittömästi kaupanteon jälkeen SYKEen.

Tiedoksi: jos SYKE on lisännyt lihanostajan nimen EU-todistukseen, on tällä oikeus myydä lihoista tekemänsä tuotteet eteenpäin samalla todistuksella. Lihanostajan on pidettävä kirjaa myymästään lihasta. Jos lihanostajaa ei mainita metsästäjän myyntiluvassa, on ostajan haettava SYKEstä uusi EU-todistus omiin nimiinsä ennen eteenpäin myyntiä.

Kohtaan 20 voit myös kirjata muita tarpeelliseksi katsomiasi lisätietoja.

8. Hakija/myyjä allekirjoittaa hakemuksen omakätisesti.
9. Allekirjoitetun ja skannatun hakemuksen ja kopion Suomen riistakeskuksen saalistodistuksesta voi lähettää sähköisesti SYKEen kirjaamoon kirjaamo.syke@ymparisto.fi, tai hakemuksen voi postittaa SYKEen (osoite hakulomakkeen kohdassa 3). Lupahakemukseen liitetään kopio Suomen riistakeskuksen saalistodistuksesta (sekä mahdollinen valtakirja tai muu selvitys, ks. tämän ohjeen kohta 1).

Karhua tai ilvestä tai sen osia ei saa myydä eikä ostaa ennen kuin EU-todistus on myönnetty (lihat voi kuitenkin tarvittaessa siirtää ostajan kylmätilaan odottamaan, ellei ole muuta mahdollisuutta säilyttää niitä asianmukaisesti).

Jos ei aio myydä tai muuten kaupallisesti hyödyntää kaatamaansa karhua tai ilvestä tai sen osia, ei SYKEstä tarvita EU-todistusta. Karhun tai ilveksen (tai suden tai saukon) kaatajan/haltijan tulee kuitenkin varmistaa, että hän saa Suomen riistakeskuksen saalistodistuksen, sillä muuten on vaikea tarvittaessa todistaa eläimen ja/tai sen osien laillinen alkuperä. Saalistodistusta suositellaan haettavaksi Suomen riistakeskuksesta kaatoilmoituksen yhteydessä.

Jos metsästäjä itse tai perikunta haluaa myöhemmin myydä karhun tai ilveksen taljan tai muita osia (johon vaaditaan aina SYKE:n myöntämä EU-todistus), tai viedä muuttokuormassa EU:n ulkorajojen yli (johon vaaditaan aina SYKE:n myöntämä CITES-vientilupa), voi ilman Suomen riistakeskuksen saalistodistusta olla mahdotonta jälkikäteen osoittaa, että eläin on laillisesti hankittu. SYKE voi myöntää lupia ja todistuksia vain laillista alkuperää oleville karhuille ja ilveksille. Suomen riistakeskuksen saalistodistus voi myös auttaa muita viranomaisia heidän työssään.

Lisätietoja

CITES-asiat www.ymparisto.fi/cites

Metsästettävät CITES-lajit www.ymparisto.fi/cites/metsastajat

Suomessa metsästetyn karhun lihan ja osien myynti www.ymparisto.fi/cites/karhujailves

CITES-lainsäädäntö -sivulta www.ymparisto.fi/cites/lainsaadanto löytyy mm. lajiliiteasetus, josta voi tarkistaa, mitkä lajit ja lajiryhmät kuuluvat CITES-säätelyn piiriin.

CITES-lupahakemuslomakkeet (mm. EU-todistuksen hakulomake) www.ymparisto.fi/cites/hakemuslomakkeet (kohta 4)

Suomen ympäristökeskus
CITES-asiat
Latokartanonkaari 11
00790 Helsinki
cites@ymparisto.fi
puh. 0295 251 000 (vaihde)